

Članak 3.

Sredstva za osiguranje od nezaposlenosti ostvaruju se uplatom doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u skladu sa Zakonom o doprinosima («Službene novine F BiH», br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01 i 1/02) i Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba («Službene novine F BiH», br. 41/01 i 22/05).

Članak 4.

Služba za zapošljavanje ŽZH provodi izvršenje ovog Financijskog plana.

Članak 5.

Planirana sredstva utvrđena ovim Financijskim planom koristit će se sukladno važećim propisima.

Članak 6.

Financijski plan stupa na snagu danom donošenja Odluke Skupštine Županije Zapadnohercegovačke o davanju suglasnosti, a isti će se primjenjivati od 01. 01. 2008. godine.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

Služba za zapošljavanje ŽZH

Broj: 05-04-3497/1-07

Grude, 27.12.2007. godine

Predsjednik Upravnog vijeća
Borka Herceg Lukenda v. r.

46

Na temelju članka 27. stavka 4. i članka 133. stavka 1. alineje 3. Zakona o policijskim službenicima Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br. 8/07 i 16/07), na prijedlog policijskog komesara, ministar unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, donosi:

**PRAVILNIK
O UPORABI SILE**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.**Predmet**

Ovim Pravilnikom propisuju se: sredstva prisile, uvjeti i način uporabe sile od strane policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: policijsko tijelo) prilikom vršenja poslova i zadataka koji su propisani Zakonom o policijskim službenicima Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Zakon) i

drugim zakonskim i podzakonskim aktima, postupak izvješćivanja i davanja ocjene zakonitosti uporabe sile, kao i druga pitanja od značaja za postupanje policijskih službenika i policijskog tijela.

Pod sredstvima prisile podrazumijeva se uporaba: fizičke sile uključujući i borilačke vještine, palice, sredstava za vezivanje, uređaja za prisilno zaustavljanje osoba ili vozila, kemijskih sredstava, vatrenog oružja, službenih pasa, vodenih topova, specijalnih vozila, specijalnih vrsta oružja i eksplozivnih naprava.

Članak 2.**Značenje izraza**

Pojedini izrazi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) «**otpor**» je verbalna ili tjelesna radnja osobe kojom se suprotstavlja zakonitoj naredbi policijskog službenika izdanoj radi osiguranja obavljanja službenog posla ili zadatka;
- 2) «**aktivan otpor**» postoji kad osoba pruža otpor uporabom oružja, oruđa, drugih predmeta ili fizičke sile (otima se, hrve se, gura se, zaklanja se iza raznih predmeta i sl.), ili potiče druge osobe na otpor i na taj način onemogućuje policijskog službenika da obavi službeni posao;
- 3) «**pasivan otpor**» postoji kada se osoba ogлуši o poziv ili zakonitu zapovijed policijskog službenika, ili se stavi u takav položaj (legne, klekne, uhvati se za neki predmet i sl.) kojim onemogućuje policijskog službenika da obavi službeni posao;
- 4) «**napad**» je svaka izravna primjena sile kojom se ugrožava život policijskog službenika ili život, zdravlje, sloboda i imovina znatne vrijednosti drugih osoba;
- 5) «**obuzdavanje**» je verbalna ili tjelesna radnja policijskog službenika poduzeta s namjerom da upravlja ili regulira radnju druge osobe;
- 6) «**vezivanje**» je službena radnja kojom policijski službenik stavlja osobu pod puni nadzor, vezivanjem ruku ili nogu službenim sredstvima ili drugim pomagalicama;
- 7) «**opravdana sila**» su radnje policijskog službenika koje su razumne, nužne i razmjerne stupnju otpora osobe, poduzete s ciljem provedbe zakona;
- 8) «**smrtonosna sila**» je ona sila od koje se za posljedicu, po pravilu, može očekivati da uzrokuje smrt osobe.

II – UVJETI I NAČIN UPORABE SILE**Članak 3.****Uvjeti za uporabu sile**

Policijski službenici imaju ulogu od vitalnog značaja u zaštiti prava na život i drugih prava i sloboda građana.

Prijetnja životu i sigurnosti policijskog službenika predstavlja prijetnju stabilnosti društva u cjelini i

policijski službenik će uporabiti odgovarajuću silu da bi otklonio takvu prijetnju.

Policijski službenik može uporabiti silu samo kada je to prijeko potrebno i u razmjeri pruženom otporu, da bi se ostvarili ciljevi provođenja zakona, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom i ovim Pravilnikom, tako da se službeni zadatak izvrši s najmanje štetnih posljedica za osobu protiv koje se ta sila upotrebljuje.

Zaštita života je najveći prioritet policijskog tijela, i sila se upotrebljuje samo u slučajevima kada ostala sredstva i mjere nisu efikasne i ne daju željene rezultate.

U svakom slučaju mora se primijeniti minimalna sila prijeko potrebna za osiguranje poštivanja zakona i drugih propisa ili radi otklanjanja prijetnje nasiljem.

Prije uporabe bilo kojeg sredstva prisile, policijski službenik dat će upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskog službenika ili druge osobe ili bi bilo očigledno neprimjereno ili nesvrshodno u danim okolnostima.

Sila se može primjenjivati samo dok se ne postigne cilj ili dok ne postane jasno da se cilj ne može postići uporabom sile.

Policijski službenik dužan je prestati s uporabom sile čim prestanu razlozi zbog kojih je sila uporabljena.

Policijski službenik dužan je pri uporabi sile poštivati ljudsko dostojanstvo osobe prema kojoj upotrebljuje silu.

Policijski službenik dužan je prvo pokušati ublažiti napetu situaciju.

Intenzitet sile policijskog službenika mora biti razmjerni otporu ili nasilju osobe prema kojoj se sila upotrebljuje.

Policijski službenik dužan je uporabiti silu primjerenu ozbiljnosti kažnjive radnje i ista mora opravdati ciljeve koji se žele postići.

Policijski službenik dužan je minimalizirati uporabljenu silu, u svim situacijama ako je to moguće, kako bi se sačuvao ljudski život.

Policijski službenik dužan je, što je prije moguće, poduzeti potrebne mjere u cilju pružanja medicinske pomoći svim povrijeđenim osobama.

Policijsko tijelo dužno je, što je prije moguće, obavijestiti obitelj ili bliske prijatelje osoba koje su povrijeđene prilikom uporabe sile.

Članak 4.

Uporaba sile prema nemoćnima

Fizička sila i palica ne uporabljaju se prema osobama mlađim od 14 godina, očito bolesnim, starim i iznemoglim osobama, teškim invalidima i ženama čija je trudnoća vidljiva.

Iznimno od odredbi stavka 1. ovog članka, policijski službenik može uporabiti silu i prema tim osobama ako neka od tih osoba vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetima neposredno ugrožava život policijskog službenika, druge osobe ili osobe koju se osigurava.

Članak 5.

Uporaba sile po zapovijedi nadređenog

Policijski službenik dužan je uporabiti silu po zapovijedi nadređenog službenika ili policijskog tijela, osim ako bi time počinio kazneno djelo.

Nadređenim službenikom iz stavka 1. ovog članka smatra se ovlaštenu policijski službenik pod čijim se izravnim vodstvom nalazi policijski službenik prilikom izvršenja službenog zadatka.

Ako policijski službenik koji izdaje zapovijed nije na licu mjesta, dozvoljeno mu je da izda zapovijed o uporabi sile samo ako ima jasnu sliku događaja i ako ne postoji opasnost od nesporazuma.

Ukoliko se okolnosti promijene u vremenu između izdavanja zapovijedi i njene realizacije, a policijski službenik koji je izdao zapovijed ne može biti o tome obaviješten na vrijeme, policijski službenik najvišeg čina od nazočnih na licu mjesta, može izmijeniti zapovijed, o čemu se mora odmah obavijestiti policijski službenik koji je izdao zapovijed.

Ako više policijskih službenika sudjeluje u operaciji, vođa operacije ovlašten je zapovijediti uporabu ili zabraniti uporabu sile. Ukoliko vođa operacije ili njegov zamjenik nisu imenovani, poziciju će preuzeti nazočni policijski službenik najvišeg čina. Ukoliko ima više policijskih službenika s istim činom, vođa operacije bit će najstariji službenik s tim činom.

Vodeći položaj preuzet će bilo koji odgovarajući policijski službenik ukoliko se u hitnim slučajevima uvjeti iz st. 2. do 5. ne mogu ispuniti.

Određivanje vodećeg položaja mora biti objavljeno svim policijskim službenicima koji sudjeluju u operaciji.

III-UPORABA SREDSTAVA PRISILE

Članak 6.

Fizička sila

Policijski službenik može uporabiti, u potrebnoj mjeri, fizičku silu radi svladavanja otpora osobe koja remeti javni red i mir ili koju treba privesti, zadržati ili oduzeti joj slobodu kao i radi odbijanja napada od sebe ili druge osobe ili objekta koji osigurava.

Pod uporabom fizičke sile smatra se zahvat, udarci, bacanja i druge vještine obrane ili napada, kojima se prinuđuje na poslušnost osobu koja svojim postupkom onemogućuje obavljanje službenog posla ili koja tjelesno napada na policijskog službenika, na drugu osobu ili na osobu i objekt koje policijski službenik osigurava.

Uporaba fizičke sile smatra se blažim oblikom primjene sredstva prisile.

Članak 7.

Druga sredstva prisile

Druga sredstva prisile iz članka 1. stavka 2. ovog Pravilnika policijski službenik uporabiti će jedino kada ne može, uporabom fizičke sile, uspostaviti nadzor nad osobama.

Kad osoba pruža pasivan otpor druga sredstva prisile se, po pravilu, ne uporabljaju, osim ako osoba pasivnim otporom onemogućava intervenciju policijskog službenika, a policijski službenik nema drugih mogućnosti da savlada takav otpor ili je uporaba fizičke sile ostala bez uspjeha.

Članak 8.

Uporaba palice

Pod uporabom palice podrazumijeva se udarac palicom.

Palica se koristi ako se ne mogu uporabiti fizičke sile ostvariti ciljevi iz članka 6. stavka 1. ovog Pravilnika.

Prilikom uporabe palice policijski će službenik udarce usmjeriti prvenstveno prema rukama i nogama osobe.

Palica se, po pravilu, ne koristi radi svladavanja pasivnog otpora, osim ako nema drugih mogućnosti da se takav otpor savlada ili je uporaba fizičke sile bila bez uspjeha.

Policijski službenik ne smije koristiti palicu za udarce u glavu ili u predjelu genitalija, izuzev radi sprječavanja izravnog napada kojim je ugrožen njegov život ili život druge napadnute osobe.

Članak 9.

Uporaba kemijskih sredstava

Kemijskim sredstvima, u smislu ovog Pravilnika, smatraju se sredstva za raspršivanje kemijskih tvari, i to: puške i pištolji za ispaljivanje kemijskih metaka, kemijske ručne bombe, kemijska tromblonska mina i kemijski raspršivači.

Kemijske tvari su one tvari sintetičkog, biološkog ili prirodnog podrijetla, koje svojim djelovanjem kod osoba izazivaju trenutnu onesposobljenost.

Pri izvršenju službenih zadataka policijski službenici mogu koristiti kemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje osoba ako uporaba fizičke sile i palice ne daje željene rezultate ili se ta sredstva ne mogu efikasno koristiti, s ciljem da se izbjegne uporaba vatrenog oružja kada su ispunjeni zakonom propisani uvjeti za njegovu uporabu.

U zatvorenim prostorijama kemijska sredstva mogu se koristiti samo radi svladavanja otpora osobe koja se sakrila ili zabarikadirala i prijeti ili pruža otpor uporabom vatrenog oružja, opasnog oruđa ili drugim opasnim predmetima.

Ako se u objektu, u kome se zabarikadirala osoba iz stavka 3. ovog članka, nalaze taoci i druge osobe, policijski službenik koji donosi odluku, cijenit će sve okolnosti slučaja i donijeti odluku koja kemijska sredstva koristiti i na koji način, s ciljem da se sa što manje štetnih posljedica izvrši zadatak.

Prije uporabe kemijskih sredstava o tome će se upozoriti osoba prema kojoj se koriste i pozvati da odmah izađe i da se preda. Ukoliko to ne učini i nakon ponovljenog upozorenja koristit će se kemijska sredstva.

Članak 10.

Posebni uvjeti za uporabu kemijskih sredstava

Kada je javni red i mir narušen u većem opsegu, kemijska sredstva mogu se koristiti samo po odobrenju komesara policije ili policijskog službenika kojega on ovlasti.

Kemijska sredstva koriste se, po zapovijedi nadređenog policijskog službenika na licu mjesta, ako se ne mogu uporabiti fizičke sile i palice ostvariti ciljevi iz članka 6. stavka 1. ovog Pravilnika.

Za uporabu kemijskog spreja, koga osobno zadužuju policijski službenici, nije potrebno odobrenje iz stavka 1. ovog članka.

Kemijski sprej koristi se na način propisan u stavku 2. ovog članka.

Članak 11.

Uporaba posebno dresiranih pasa

Policijski službenici mogu koristiti posebno dresirane pse za sprječavanje bijega, pronalaženje i hvatanje počinitelja kaznenih djela, za sprječavanje bijega osoba kojima je oduzeta sloboda, za osiguravanje objekata i osoba, za sprječavanje otpora ili odbijanje napada na policijskog službenika, druge osobe ili objekte koji se osiguravaju.

Posebno dresirani psi mogu se koristiti i za pronalaženje tragova i predmeta kaznenih djela, za pronalaženje nestalih i zalutalih osoba, spašavanje osoba nastradalih u elementarnim nepogodama i za pronalaženje leševa, kao i za obavljanje pozorničke i ophodne djelatnosti i navedeno se ne smatra uporabom sile u smislu ovog Pravilnika.

Posebno dresirani psi koriste se sa košarom ili bez nje. Posebno dresirani psi s košarom koriste se radi svladavanja otpora u slučaju kada je dozvoljena uporaba fizičke sile i palice, a bez košare u slučajevima kad je dozvoljena uporaba vatrenog oružja.

Službeni psi mogu se koristiti jedino ako su pripremljeni za obavljanje službenih radnji iz stavaka 1. do 3. i ako ih vode vodiči pasa.

Članak 12.

Uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje vozila

Za prisilno zaustavljanje vozila koristi se bodljikava traka "jež", koja se polaže poprečno na prometnu površinu, tako da prijevoznom sredstvu pri prelasku oštete pneumatike ili druga sredstva i tako ga prisile na zaustavljanje.

Ako policijski službenik nema kod sebe uređaj iz stavka 1. ovoga članka za prisilno zaustavljanje može koristiti zaštitne ograde, službena vozila, rampe, građevinske strojeve i građevinski materijal.

Uređaj za prisilno zaustavljanje vozila može se koristiti radi sprječavanja bijega osobe vozilom za koju postoje osnovi sumnje da je počinila kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili stroža kazna ili osobe kojoj je oduzeta sloboda ili za kojom je izdana naredba za oduzimanje slobode zbog izvršenja toga

kaznenog djela.

Ispred mjesta na kome je postavljen uređaj za prisilno zaustavljanje vozila, na odgovarajućoj udaljenosti pored ceste, moraju se postaviti odgovarajući prometni znaci sukladno propisima o sigurnosti cestovnog prometa.

Članak 13.

Uporaba uređaja za prisilno zaustavljanje osoba

Uređaji za prisilno zaustavljanje osoba su zaštitne ograde, posebno vozilo s ogradom i druga priručna sredstva.

Uređaji za prisilno zaustavljanje osoba uporabljaju se za sprječavanje prodora veće skupine osoba na određeno mjesto ili prostor, za zatvaranje, ulica, trgova i drugih prostora, presijecanje prostora na kome se održava javni skup, kao i za održavanje javnog reda i mira.

Izuzetno, službena vozila koja nisu posebno opremljena mogu se uporabiti za prisilno zaustavljanje većih skupina osoba ili sprječavanje bijega osobe protiv koje se može uporabiti vatreno oružje.

Zabranjena je uporaba službenog vozila s namjerom da se nanese bilo kakva povreda ili šteta građanima.

Članak 14.

Uporaba vodenih topova

Vodeni topovi mogu se uporabiti kada je javni red i mir narušen u većem opsegu i kada fizička sila ili druga pomoćna sredstva ne daju rezultate ili ih nije moguće uporabiti u cilju zaštite osoba i imovine.

Uporaba vodenih topova je primjerena kada je potrebno rastjerati masu koja narušava javni red i mir u većem opsegu ili kada masa ne slijedi zapovijed policije.

Uporabu vodenih topova odobrava rukovoditelj operacije ili akcije na licu mjesta.

Članak 15.

Uporaba sredstava za vezivanje

Pod sredstvima za vezivanje u smislu ovoga Pravilnika smatraju se: lisice, plastične zatege i vrpce.

Policijski službenik obaviti će vezivanje osobe ako postoji opasnost da će osoba napasti na njega ili drugu službenu osobu ili građanina ili ako ta osoba ometa policijskog službenika u obavljanju njegove dužnosti ili ako osoba pokuša pobjeći ili se očekuje da će pobjeći ili ako postoji opasnost da će osoba dovesti u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ako policijski službenik nema kod sebe neko od sredstava navedenih u stavku 1. ovog članka, može za vezivanje uporabiti i pogodno priručno sredstvo.

Više od dvije osobe neće se vezati zajedno, kao niti punoljetna i maloljetna osoba.

Članak 16.

Uporaba eksplozivnih naprave

Eksplozivne naprave, u smislu ovog Pravilnika, su posebno izrađeni predmeti koji sadrže eksplozivne tvari i sredstva za njihovo aktiviranje.

Eksplozivne naprave ne smiju pri eksploziranju stvarati gelere ili druge fragmente.

Eksplozivne naprave uporabljaju se za otvaranje zaključanih prostorija, otklanjanje postavljenih prepreka, privremeno onesposobljavanje osobe i u druge policijske svrhe.

Eksplozivne naprave ne mogu se uporabiti radi sprječavanja bijega osobe i za nanošenje povreda osobama.

Eksplozivnim napravama mogu rukovati samo policijski službenici koji su posebno za to obučeni.

Članak 17.

Uporaba vatrenog oružja

U obavljanju službenih poslova, policijski službenik u smislu članka 29. Zakona može uporabiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:

- 1) zaštititi sebe ili druge od izravno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne ozljede, odbije napad na osobu koju osigurava, spriječi počinjenje kaznenog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu, uhiti osobu koja predstavlja takvu opasnost i opire se policijskim tijelima;
- 2) spriječi bijeg osobe zatečene u počinjenju kaznenog djela protiv integriteta države, terorizma, ubojstva, otmice ili ugrožavanja sigurnosti leta zrakoplova, teške krađe, razbojničke krađe, razbojništva i silovanja;
- 3) spriječi bijeg osobe kojoj je oduzeta sloboda zbog počinjenog kaznenog djela, bijega osobe za kojim je izdana tjeratica i bijega osobe ako postoje osnovi sumnje da je ta osoba počinila kazneno djelo iz točke 2. ovog članka;
- 4) spriječi bijeg osobe zatečene u počinjenju ostalih kaznenih djela, za koje se goni po službenoj dužnosti, ako postoji osnovana sumnja da će uporabiti vatreno oružje;

U slučaju iz stavka 1. ovog članka, policijski službenik može uporabiti vatreno oružje ako su već uporabljena sredstva prisile bila neučinkovita, ili ako uporaba drugih sredstava prisile ne jamči uspjeh.

Članak 18.

Uporaba vatrenog oružja kao smrtonosne sile

Pod uporabom vatrenog oružja smatra se usmjeravanje vatrenog oružja i ispaljivanje hica prema osobi.

Policijski službenik će, ako je to u danim okolnostima događaja moguće, oružje usmjeriti i ispaliti hitac u nevitalne dijelove tijela.

Članak 19.

Upozorenje o uporabi vatrenog oružja

Prije uporabe vatrenog oružja, policijski službenik dužan je na to upozoriti osobu prema kojoj ga namjerava uporabiti.

Pod upozorenjem za uporabu vatrenog oružja smatra

se verbalno upozorenje kao i rukovanje oružjem sve dok isto nije uporabljeno sukladno stavku 1. članka 18. ovoga Pravilnika.

Policijski službenik dat će dovoljno vremena kako bi se postupilo po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih ozljeda drugim osobama, a okolnosti nalažu potrebu za trenutačnom akcijom.

Ako su se ispunili uvjeti za uporabu vatrenog oružja iz članka 17. stavka 1. ovoga Pravilnika i ako osoba počne bježati, policijski službenik pokušat će je zaustaviti, uz istodobni poziv: "Stoj, pucati ću!".

Ako osoba ne stane, policijski službenik ponoviti će poziv, a ako ona ni na ponovljeni poziv ne stane, a ne postoji druga mogućnost za oduzimanje slobode, policijski službenik će uporabiti vatreno oružje.

Noću, u gustoj magli, na nepreglednom terenu ili u šumi, kao i kad osoba bježi prema šumi ili u pravcu objekta gdje se može sakriti, vatreno oružje može se uporabiti i poslije prvog poziva osobi da stane.

U svakom slučaju upozorenje se neće uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

Policijski službenik neće ispaljivati hice upozorenja.

Članak 20.

Zaštita života ljudi

Radi zaštite života ljudi, u smislu članka 17. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika, policijski službenik može uporabiti vatreno oružje s ciljem da se odbije ili spriječi započeti protupravni napad kojim se život jedne ili više osoba nalazi u izravnoj opasnosti od napadača.

Život ljudi nalazi se u izravnoj opasnosti ako je osoba napadnuta na takav način ili takvim sredstvima koja predstavljaju izravnu opasnost po njegov život (oružjem, opasnim oruđem i sl.) ili ako je tjelesna snaga napadača takva ili broj napadača toliki da se život napadnutog ne može učinkovito obraniti bez uporabe vatrenog oružja.

Članak 21.

Osoba zatečena u počinjenju kaznenog djela

Pod osobom zatečenom u počinjenju kaznenog djela, u smislu članka 17. stavka 1. točke 2. ovog Pravilnika, smatra se osoba koja je zatečena da upravo vrši radnju kaznenog djela ili na mjestu gdje je djelo upravo počinjeno, osoba koju izravno nakon počinjenog kaznenog djela progone javnim povicima, osoba kod koje se upravo nalaze predmeti koji su uporabljani za počinjenje tog kaznenog djela ili su pribavljeni tim kaznenim djelom, kao i osoba na kojoj su vidljivi tragovi koji su nastali počinjenjem tog kaznenog djela.

Članak 22.

Izravan napad

Kao izravan napad kojim se ugrožava život policijskog službenika, u smislu članka 17. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika, smatra se napad vatrenim oružjem, opasnim oruđem ili drugim predmetom kojima se može ugroziti život, ili napad u kojem sudjeluje dvije ili više osoba,

napad na mjestu i u vrijeme kad se ne može očekivati pomoć, kao i tjelesni napad snažnije osobe ili osobe koja se služi posebnim vještinama i sl.

Izravnim napadom kojim se ugrožava život policijskog službenika smatra se i samo potezanje vatrenog oružja ili pokušajem da se vatreno oružje potegne.

Članak 23.

Čuvanje života drugih osoba

Pri uporabi vatrenog oružja policijski službenik dužan je čuvati živote drugih osoba.

Policijski službenik ne smije uporabiti vatreno oružje ako osoba bježi prema okupljenim građanima, pa postoji opasnost da bi netko od građana mogao biti ozlijeđen.

Policijski službenik ne smije uporabiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo izravnog napada za nanošenje ozljeda policijskim službenicima ili drugim osobama, ili ako je to prijeko potrebno radi sprječavanja ozbiljnih ili smrtonosnih ozljeda nanijetih pucanjem iz vozila na policijske službenike ili na druge osobe.

Tijekom izvršavanja policijskih zadataka na plovnim putovima, policijski službenik ima pravo uporabiti vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi i to sa razdaljine s koje je nedvojbeno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Članak 24.

Nepovredivost granice

Prilikom uporabe vatrenog oružja policijski službenik će, ako je to u danim okolnostima moguće, paziti da ispaljeni hici ne naruše teritorijalni suverenitet druge države.

Članak 25.

Uporaba vatrenog oružja po zapovjedi nadređenog službenika

Kada policijski službenici obavljaju službu pod izravnim vodstvom nadređenog službenika, vatreno oružje mogu uporabiti samo po njegovoj zapovijedi.

Zapovijed za uporabu vatrenog oružja nadređeni službenik može izdati samo na licu mjesta i u slučajevima i pod uvjetima predviđenim u članku 17. ovoga Pravilnika.

Članak 26.

Pucnji radi signalizacije i obrane od životinja

Pucanje iz vatrenog oružja u zrak radi signalizacije i traženja pomoći ne smatra se uporabom vatrenog oružja. Pucanje iz vatrenog oružja u životinje kad napadaju osobe ne smatra se uporabom vatrenog oružja.

IV - PODNOŠENJE IZVJEŠĆA O UPORABI SILE

Članak 27.

Izvešće o uporabi sile

O svakoj uporabi sile, tijekom vršenja dužnosti,

policijski službenik dužan je, čim se steknu uvjeti za to, obavijestiti izravno nadređenog službenika.

Policijski službenik koji je tijekom vršenja dužnosti uporabio silu mora sačiniti i potpisati izvješće o uporabi sile prije kraja smjene u tijeku koje je došlo do uporabe sile, i izvješće dostaviti neposredno nadređenom, a primjerak tog izvješća poslat će se i unutarnjoj kontroli u roku od 24 sata od završetka te smjene.

Izvješće o uporabi sile sadrži sljedeće:

- 1) identifikacijske podatke policijskog službenika koji podnosi izvješće;
- 2) datum, vrijeme i mjesto događaja;
- 3) ime i prezime, adresa i drugi osobni podaci osobe protiv koje je uporabljena sila;
- 4) detaljan opis događaja i vrsta pružanog otpora;
- 5) redoslijed i vrstu uporabljenih sredstava prisile te intenzitet uporabljene sile;
- 6) priroda i stupanj svake ozljede nanese na bilo kojoj osobi (građanin ili policijski službenik) koji su umiješani u situaciju u kojoj je uporabljena sila;
- 7) datum, vrijeme i mjesto pružanja medicinskog tretmana ozlijeđenima;
- 8) ime i prezime i brojevi osobnih iskaznica svjedoka događaja;
- 9) potpis podnositelja izvješća.

Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti podnijeti izvješće o uporabi sile, izvješće podnosi njegov neposredno nadređeni policijski službenik u roku iz stavka 2. ovog članka.

Nakon što se steknu uvjeti, policijski službenik koji je uporabio silu podnosi dodatno izvješće o uporabi sile.

Izuzetno od odredbi st. 1. do 5. ovog članka policijski službenik koji je uporabio samo sredstva za vezivanje prilikom uhićenja, privođenja ili sprovođenja osobe u cilju njenog sigurnog transporta dužan je sačiniti službenu bilješku i istu dostaviti, u roku od 24 sata, neposredno nadređenom.

Članak 28.

Dostavljanje izvješća

O uporabi sile, koja je za posljedicu imala teške ozljede ili smrt osobe kao i o svakoj uporabi vatrenog oružja, policijski službenik koji rukovodi ustrojbenom jedinicom odmah obavješćuje unutarnju kontrolu i policijskog komesara.

U roku od tri dana od primitka izvješća o uporabi sile policijski službenik koji rukovodi ustrojbenom jedinicom dostavlja svoje mišljenje o opravdanosti uporabe sile policijskom komesaru i unutarnjoj kontroli. Uz mišljenje, dostavljaju se i svi relevantni dokazi potrebni za utvrđivanje činjeničnog stanja.

Članak 29.

Ocjena zakonitosti uporabe sile

Ustrojbena jedinica za profesionalne standarde pregledat će svu dokumentaciju vezanu za uporabu sile

radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je uporabljena sila.

Sve istrage vezane za uporabu sile vodit će se od strane ustrojbenih jedinica za profesionalne standarde i prema pravilima o radu unutarnje kontrole.

Ustrojbena jedinica za profesionalne standarde ostvarit će punu suradnju s tijelima nadležnim za provedbu kriminalističke i sudske istrage.

Članak 30.

Ustrojbena jedinica za profesionalne standarde sačinjava izvješće o uporabi sile koje sadrži prijedlog ocjene zakonitosti uporabe sile i sa svim priložima ga dostavlja policijskom komesaru..

Policijski komesar u roku od 8 dana od dana primitka izvješća iz stavka 1. ovog članka ocjenjuje zakonitost i pravilnost uporabe sile od strane policijskog službenika.

Članak 31.

Policijski službenik nije odgovoran ako je dana ocjena da je silu uporabio na zakonit i pravilan način.

Policijski službenik je odgovoran ako je dana ocjena da je silu uporabio na nezakonit i nepravilan način i protiv njega se pokreće odgovarajući postupak u cilju utvrđivanja odgovornosti.

Članak 32

Evidencija o uporabi sile

Evidenciju o uporabi sile u policijskom tijelu vodi ustrojbeni jedinica za profesionalne standarde i ustrojbeni jedinica u kojoj je raspoređen policijski službenik koji je uporabio sredstva prisile.

Evidencija iz stavka 1. ovog članka sadrži sljedeće rubrike:

- 1) redni broj;
- 2) ime i prezime policijskog službenika koji je uporabio silu;
- 3) naziv ustrojbene jedinice kojoj pripada policijski službenik;
- 4) datum uporabe sile,
- 5) ime i prezime osobe prema kojoj je uporabljena sila;
- 6) kratak opis načina na koji je sila uporabljena;
- 7) ocjena o opravdanosti uporabe sile i
- 8) napomena.

Članak 33.

Analiza uporabe sile

Ustrojbena jedinica za profesionalne standarde vrši analizu uporabe sile od strane policijskih službenika i o tome redovito informira policijskog komesara i sačinjava potrebne informacije i druge analitičke materijale iz ove oblasti.

Članak 34.

Posttraumatsko savjetovanje

Policijski službenik koji je sudionik događaja

u kojem je uporabljeno vatreno oružje, što je za posljedicu imalo ranjavanje ili smrt neke osobe, ili kad to policijski službenik zatraži, osigurati će se povjerljivo posttraumatsko savjetovanje.

Policijsko tijelo je dužno policijskom službeniku iz stavka 1. ovog članka osigurati, što je prije moguće, najbolji medicinski tretman.

Članak 35.

Raspored na druge poslove

Nakon povratka na posao policijski službenik se može privremeno rasporediti na odgovarajuće poslove u uredu koji ga neće dovesti u položaj gdje bi uporaba sile bila nužna.

Raspored će se provesti na način koji je u najboljem interesu za policijskog službenika i policijsko tijelo.

Policijski službenik privremeno raspoređen na druge poslove, sukladno stavku 1. ovog članka, zadržava sva prava koja je imao kao policijski službenik i dužan se ponašati i obavljati poslove sukladno zakonu i drugim propisima.

Policijskom službeniku privremeno raspoređenom, sukladno stavku 1. ovog članka, osigurava se privatnost od ispitivanja javnosti, sredstava javnog priopćavanja i

drugih službenika.

Policijski službenik koji je privremeno raspoređen na druge odgovarajuće poslove bit će vraćen na poslove i zadatke koje je prethodno obavljao nakon što mjerodavna zdravstvena ustanova utvrdi da je fizički i psihički sposoban za obavljanje istih.

V- ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 36.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Broj: 02-1-120/08

Ljubuški, 28. veljače 2008. godine

MINISTAR
Ivica Gašpar, v.r.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
LJUBUŠKI

Na temelju članka 5., 6. i 7. Uredbe o javno žalbenom uredu u Ministarstvu unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj:1/03 i 14/07), Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, raspisuje

PONOVNI JAVNI NATJEČAJ

za izbor i imenovanje predsjedatelja i članova Javnog žalbenog ureda

1. Predsjedatelj Javnog žalbenog ureda u Ministarstvu unutarnjih poslova ŽZH1 kandidat
2. Člana Javnog žalbenog ureda u Ministarstvu unutarnjih poslova ŽZH 4 kandidata

Kriteriji za predsjedatelja Javnog žalbenog ureda u Ministarstvu unutarnjih poslova ŽZH su:

- državljanstvo BiH;
- da ima najmanje 10 godina radnog iskustva na pravnim poslovima, od čega najmanje 5 godina na rukovodnim radnim mjestima u tijelima uprave ili kao sudac ili tužitelj;
- ne smije biti državni službenik, izuzev predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova ŽZH;
- ne smije biti član bilo koje političke stranke;
- ne smije imati kriminalni dosje ili biti kazneno osuđivan uključujući i brisane presude.

Kriteriji za članove Javnog žalbenog ureda u Ministarstvu unutarnjih poslova ŽZH su :